

TILSYNS- RAPPORT

2021

Avslag på søknad om akkreditering av fagskoleutdanning

Klinisk observasjons- og vurderingskompetanse
i primær- og spesialisthelsetjenesten ved AOF
Østfold

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	AOF Østfold, organisasjonsnummer 971129573
Fagskoleutdanningens navn	Klinisk observasjons- og vurderingskompetanse i primær- og spesialisthelsetjenesten
Utdanningsform	Stedbasert og nettbasert med samlinger
Sakkyndige	Ingvild Skjetne, Signe Tretteteig, Kirsten Flaten, Tommy Raaen
Dato for vedtak	20.12.2021
NOKUTs saksnummer	21/08480

Hva søknaden gjelder

AOF Østfold søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2021 om akkreditering av *Klinisk observasjons- og vurderingskompetanse i primær- og spesialisthelsetjenesten* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 45 studiepoeng
- stedbasert og nettbasert med samlinger

AOF Østfold har søkt om å gi den stedbaserte undervisningen og samlingene på de følgende studiestedene:

- Fredrikstad
- Sarpsborg
- Moss

Innhold

Hva søknaden gjelder	3
1 Vedtak	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	8
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	11
2.5 Omfang og nivå	12
2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	14
2.7 Opptakskrav	14
2.8 Politiattest	17
2.9 Skikkethetsvurdering	18
2.10 Fagmiljø og sensorer	19
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	28
Vedlegg 2: Sakkyndige	30

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Klinisk observasjons- og vurderingskompetanse i primær- og spesialisthelsetjenesten*, 45 studiepoeng stedbasert undervisning og nettbasert undervisning med samlinger, ved AOF Østfold er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

Følgende krav er ikke oppfylt:

- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b (om innhold og struktur)
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt (om samarbeid med arbeidslivet)
- Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt (om størrelse og krav til fagmiljøet)
- Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, jf. også § 2 bokstav b (om realkompetansevurdering)

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47
- fagskoleforskriften kapittel 5 [bare for utdanninger som er underlagt / skal være underlagt skikkethetsvurdering; elles stryker saksbehandler det]

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15. september 2021.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til Klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT – fagskoleutdanning. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28
- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har et dekkende navn, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Klinisk observasjons- og vurderingskompetanse i primær- og spesialhelsetjenesten*. I søknadsskjemaet skriver dere:

«Gjennom samtaler med yrkesfeltet er det kommet frem ønske om å utarbeide en fagskole som setter fagarbeidere i stand til å observere ulike sykdomstegn på et tidlig stadium samt kjenne igjen tegn på akutt sykdom i møte med en bruker/pasient.

Målet er å gjøre fagarbeideren faglig sterkere i forhold til sine kliniske observasjoner og vurderinger. Fagarbeideren skal også bli tryggere på egen kompetanse og vurderingsevne og kunne ta riktige avgjørelser når situasjoner oppstår. Dette behovet er i tråd med nasjonale planer. Det er ønskelig å tilby dette studiet både som stedbasert og nettbasert med samlinger. Dette for å imøtekomme ulike behov hos utdanningens målgruppe; da det kan tenkes at studenter som ønsker å søke på dette studiet, er bosatt på ulike steder i landet. Utdanningen er planlagt gjennomført både som

dagundervisning og kveldsundervisning. AOF Østfold har lang erfaring med lignende studier blant annet kroniske sykdommer samt kreftomsorg og lindrende pleie.»

Vurdering

Vår vurdering er at navnet på utdanningen er dekkende for utdanningens innhold slik det går frem av det overordnede læringsutbyttebeskrivelsen. *Klinisk observasjon og vurderingskompetanse* dekker både tiltak som er forebyggende og behandlende, og samsvarer med kvalifikasjoner som det fremgår av det overordnede læringsutbyttet at utdanningen skal gi.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens faginnhold og struktur ikke er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende tre emner:

- Emne 1 *Menneskekroppen*, 15 studiepoeng: Kroppens oppbygning, kroppens funksjoner, sykdomslære og symptomer.

- Emne 2 *Observasjoner og vurderinger ved forverring/endring av helsetilstand hos pasientgruppen*, 15 studiepoeng: Prosedyrer, førstehjelp, sjekklister, vitale tegn, dokumentasjon, helsefremmende og forebyggende arbeid.
- Prosjektarbeid/hovedprosjekt, 15 studiepoeng: Prosjektstyring og veiledning, kandidaten skal innlevere en avslutningsoppgave med selvvalgt prosjekttema.

Vurdering

Vår vurdering er at noen av de overordnede læringsutbyttene ikke er dekket av innholdet i utdanningen.

- Innenfor kunnskap i LUB ser det ut til at følgende læringsutbytter i liten grad er dekket:
 - har kunnskap om organisering av den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten og kjennskap til ansvar og oppgaver for aktører og samarbeidsparter i ulike pasientforløp
 - kan oppdatere sin kunnskap om somatiske sykdommer og skader: observasjon, kartlegging, vurdering og handling innen eget kompetanse- og ansvarsområde
- Innenfor generell kompetanse ser det ut til at få av læringsutbyttene er dekket, dette gjelder for eksempel innhold knyttet til etikk, samarbeid på tvers etc.

Vi vurderer også at det må inn et praksisemne i utdanningen for å sikre at studentene oppnår det overordnede læringsutbyttet.

Når det gjelder emne 3 prosjektarbeid, mener vi at det ikke kan forventes at studentene skal opparbeide kompetanse i prosjektstyring. Prosjektstyring er noe annet enn å levere en prosjektoppgave. Prosjektstyring er heller ikke omtalt i det overordnede læringsutbyttet, og vi vurderer at dette må fjernes fra emne 3.

Vi har vurdert at praksisemnet må komme i tillegg til de tre emnene angitt i søknaden. Dette får konsekvenser for vurderingen av utdanningens omfang. Utdanningens omfang må utvides for at studentene skal kunne oppnå læringsutbyttet.

Samlet viser dette at kravet ikke er oppfylt.

Vi anbefaler også at dere vurderer å endre læringsutbyttene for emnene som ikke alltid ser ut til å være en presisering av det overordnede læringsutbyttet. Vi understreker imidlertid at vi ikke har vurdert dette konkret, fordi det ikke er obligatorisk å sende inn studieplanen.

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforordningen § 2-1 første avsnitt:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at samarbeidet ikke er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere:

«I møter med samarbeidsaktørene er det fremmet et behov for at fagarbeidere skal utvikle en kompetanse innen observasjon og vurdering. Når flere ansatte i samme virksomhet har kompetanse innen dette området, vil dette sikre enda bedre ivaretagelse av pasienter og brukere enn tilfellet er når det kun er sykepleiere som innehar denne kompetansen.»

NOKUT har ettspurt mer informasjon om samarbeid med aktører i arbeidslivet. Dere oppgir at dere i 2017 startet arbeidet med denne utdanningen der studieplanen ble utviklet i samarbeid med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Viken (Østfold), og der også hjemmetjenesten i den gang Eidsberg kommune var med på å vurdere denne planen.

Før denne søknadsrunden oppgir dere at studieplanen ble avstemt med avdelingsledere ved Sykehuset Østfold Kalnes for å kvalitetssikre at læringsutbyttebeskrivelsene i studieplanen stemmer med behovene i helsetjenesten.

Dere oppgir at dere dermed har sikret at både primær- og spesialisthelsetjenesten har vært involvert i utviklingsarbeidet, da utdanningen retter seg mot begge.

Videre skisserer dere planer for framtidig samarbeid med samarbeidsaktørene:

- Våler kommune
- Råde kommune
- Moss kommune
- Indre Østfold kommune - Rus og psykiatri.

Dere skriver: «Utdanningen vil jevnlig kvalitetssikres opp mot våre samarbeidsaktører for å sikre at utdanningen til enhver tid dekker gjeldende behov for kompetanse innen observasjon og vurdering.»

Vurdering

Vår vurdering er at dere har beskrevet et samarbeid med aktører i arbeidslivet om utviklingen av utdanningene for å sikre at utdanningen er relevant for yrkesfeltet.

Dere oppgir at dere skal kvalitetssikre utdanningen opp mot samarbeidsaktørene. Det er imidlertid nødvendig med mer konkret informasjon om hvordan samarbeidet skal foregå, og hva innholdet i det fremtidige samarbeidet er. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen og vi kan ikke se at dere har gjort rede for hvordan dere skal sikre dette.

Samlet viser dette at kravet er ikke er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Bestemmelsene stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet,

og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, og at kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet oppgir dere det overordnede læringsutbyttet for utdanningen. Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kunnskaper (sju kulepunkt), ferdigheter (sju kulepunkt) og generell kompetanse (fem kulepunkt).

Læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen er gjengitt i vedlegg 1.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsene dekker nivåbeskrivelsene på nivå 5.1 i NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsenes innhold er mer fagspesifikke enn den allmenne beskrivelsen i NKR, men ikke så spesifikk at nødvendige oppdateringer av studieplanen som følge av utviklingen i yrkesfeltet umiddelbart vil medføre endring i læringsutbyttene.

De overordnede læringsutbyttene er konkrete, gjenspeiler et riktig ansvarsnivå og er tilstrekkelig for å kunne utøve yrket.

Vi viser imidlertid til vår vurdering av utdanningens faginnhold i punkt 2.2 hvor vi peker på at det er nødvendig med endringer i utdanningens innhold.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.5 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt:

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

«For å få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang må fagskolen fra før tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer som det er uteksaminert kandidater fra minst to år.»

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning. Fagskoleutdanningen skal imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet, jf. også fagskoleloven § 4 andre avsnitt. I noen tilfeller kan kompetansebehovet dekket med kortere utdanninger. Det følger derfor av fagskolelovens § 4 a andre avsnitt at fagskoler kan tilby utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Fagskolene har følgelig mulighet til å etablere kortere vitnemålsgivende utdanninger, under forutsetning av at kravene til utdanningens kvalitet opprettholdes og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR.

Det følger av fagskoleloven § 4 a andre avsnitt at to krav må være oppfylt for at fagskolen skal få akkreditert en utdanning på mindre enn et halvt års omfang. For det første kreves det at fagskolen fra før må tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer. Dette kravet skal sikre at fagskolene har en solid styringsordning, et reglement og system for kvalitetssikring. For det andre stilles det krav om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år. En akkreditering som ikke har ført til uteksaminerte studenter sier lite om fagskolens evne til å drive forsvarlig, fordi akkrediteringen gis basert på planer.

Det er videre et krav at utdanningens læringsutbytte er i samsvar med NKR, og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning.

NOKUT har adgang til å akkreditere utdanninger på opptil 180 studiepoeng, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt første setning. Vilkåret for å få behandlet søknad om utdanning på over 120 studiepoeng er at et slikt omfang er nødvendig ut fra internasjonale krav til yrkesutøvelse, særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller særlige krav i lov- og regelverk, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt andre setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 45 studiepoeng, og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med NKR nivå 5.1. Utdanningen er på 45 studiepoeng, som er innenfor kravene til fagskoleutdannings omfang. Men fordi praksis må inn som eget emne, må dere også utvide det totale omfanget tilsvarende praksisemnet, se vår vurdering av innhold og struktur i punkt 2.2. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning.

Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.7 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i «relevante» opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagskolens bestemmelser om det formelle opptaksgrunnlaget er i tråd med fagskoleforskriften § 7 første avsnitt og fjerde avsnitt første setning.

NOKUT konkluderer med at fagskolens bestemmelser om opptak på bakgrunn av realkompetanse ikke er i tråd med fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, jf. også fagskoleforskriften § 2 bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskravet til utdanningen: «fullført og bestått videregående opplæring programområde helse- og oppvekstfag (tidligere helse- og sosialfag), med fagbrev eller vitnemål som hjelpepleier, omsorgsarbeider, helsefagarbeider og helsesekretær.»

Om opptak på bakgrunn av realkompetanse skriver dere følgende:

«Kandidater som søker opptak på bakgrunn av realkompetanse, må dokumentere at de er 23 år eller eldre i opptaksåret. Realkompetanse vurderes ut fra innlevert skriftlig dokumentasjon fra søker.»

Vurdering av realkompetanse gjøres i forhold til et eller flere av følgende kriterier:

- Bestått teori til fagprøven, praksiskandidat eller gjennom Vg2/VK1 som helsefagarbeider, omsorgsarbeider og minimum 3360 timer relevant praksis (2 år)
- Minimum 8400 timer relevant praksis (5 år)
- Kompetanse tilsvarende Vg3 Helsearbeiderfaget, Vg3 Helsesekretær. Kandidaten må bestå fagtest som bygger på en av de gjeldende Vg3 læreplanene, og ha minimum 5000 timer relevant praksis (3 år).
- Bachelor innenfor helsefag og minimum 3360 timer relevant praksis (2 år)

Med relevant praksis menes arbeidsoppgaver innen helse- og omsorgssektoren, både offentlig og privat. Eksempel kan være hjemmetjeneste, sykehus, omsorgsboliger, dagsenter, sykehjem, helsehus, kriminalomsorgen etc.»

Om opptak for søkere med utenlandsk utdanning skriver dere:

«Søkere utenfor Norden må dokumentere opplæring og praksis ved hjelp av autorisert translatør. Den faglige opplæringen må gi relevant opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende kravene til fagskoleutdanning i Norge. Søkere må ha kunnskaper i norsk tilsvarende B1 nivå i alle delprøver.»

Vurdering

Vår vurdering er at kravene til formell utdanning i opptaksvilkårene er relevante for utdanningen.

Realkompetanse skal vurderes opp mot det formelle opptakskravet. Det innebærer at søkere skal dokumentere at de har oppnådd tilsvarende kompetanse som en hjelpepleier, omsorgsarbeider, helsefagarbeider eller helsesekretær. Dette kommer ikke fram av deres bestemmelser om vurdering av realkompetanse.

Det kan gis eksempler på hvordan søkere skal dokumentere sin realkompetanse, men dere kan ikke lage fastlåste krav fordi realkompetanse kan dokumenteres på flere ulike måte. Yrkeserfaring kan være en av flere måter å dokumentere realkompetanse på.

Vi vil også peke på at vi legger til grunn at søkere som har bestått fagprøven som praksiskandidat, fyller det formelle opptakskravet. Når det gjelder krav om bestått

fagtest som bygger på en av de gjeldene læreplanene, er det uklart hva som menes med dette.

Det er lite hensiktsmessig å sette bachelor innen helsefag som et av kriteriene for realkompetanse. Hensikten er at søker skal dokumentere kompetanse på nivå med det formelle opptakskravet. Det kan heller ikke stilles krav om praksis for søkere som har en bachelorgrad, da dere da vil stille høyere krav til disse søkerne enn dem som søker opptak etter det formelle opptaksgrunnlaget.

Samlet sett viser dette at kravet er ikke er oppfylt.

Anbefaling

Dere bør vurdere om dere kun skal ta opp studenter etter det formelle opptaksgrunnlaget. Ettersom dere har som formelt opptaksgrunnlag utdanninger som krever autorisasjon, kan dere fastsette autorisasjon som et eget krav og dermed unnta denne utdanningen fra muligheten til realkompetansevurdering, jf. fagskoleforskriften § 7 (3). Dersom dere velger å ha opptak på grunnlag av realkompetansevurdering, er det viktig at dere orienterer studenten om at fullført utdanning ikke gir autorisasjon.

2.8 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd.

Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i femtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med

utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fag-person på praksisstedet er veileder.»

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. (...)

Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere i tråd med kravet oppgir at dere vil foreta skikkethetsvurdering fordi det går frem at studentene i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk/og eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, jf. fagskoleforskriften § 26 andre setning, jf. § 27 første avsnitt første setning.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at dere vil gjøre en skikkethetsvurdering av studentene.

Vurdering

Vår vurdering er at yrkesutøvelsen innebefatter voksne i sårbare situasjoner. Å foreta skikkethetsvurdering for denne utdanningen er derfor i tråd med fagskoleforskriften § 26 andre setning, jf. § 27 første avsnitt første setning.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10 Fagmiljø og sensorer

2.10.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.»

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets størrelse og krav dere har stilt til dette, ikke står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt og tredje avsnitt.

NOKUT konkluderer med at de krav dere har stilt til fagmiljøets kompetanse og sammensetning ikke oppfyller kravene til at fagmiljøet kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt og tredje avsnitt.

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets kompetanse (de som er tiltenkt stillingene) står i forhold til utdanningens innhold og egenart, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen vil ifølge søknaden ha seks ansatte som vil bidra inn i utdanningen. To av disse er fast ansatte. Dere har angitt at det skal være ett årsverk knyttet til utdanningen når den er i full drift og 40 heltidsekvivalenter av studenter som vil være i utdanning samtidig. Dere skriver at personalet består av fast ansatte ved fagskolen og innleide timelærere hvorav en er ansatt og to er under ansettelse. Dere har fastsatt hvem som

skal være sensor, og vedkommende vil være innleid. Totalt vil 0,34 årsverk bestå av fast ansatte.

I kravspesifikasjonen angir dere følgende kompetansekrav for undervisningspersonalet:

- Formell utdanning. I hovedsak på bachelornivå innen helse- og sosialfag som vernepleier, sosionom, sykepleier eller annen relevant utdanning innen fagområdet.
- Høyere utdanning enn det faget/temaet det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende ettårig fagskoleutdanning.
- I tillegg skal den som underviser, ha oppdatert kompetanse fra fagområdet. Dette for å sikre at undervisningen knyttes opp mot og relateres til dagens yrkesfelt.
- Utdanning innen eks. høyskole/universitet eller relevante utdanninger på fagskolenivå innen temaer som anatomi, sykdomslære, sykepleie prosedyrer, førstehjelp, dokumentasjon og helsefremmende og forebyggende arbeid.
- Minst en person knyttet til utdanningen skal ha formell pedagogisk utdanning på minst nivå 6 i NKR, erfaring fra undervisning og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg. Dette vil i de fleste tilfeller være fagskoleansvarlig kompetanserådgiver og den læreren som blir hovedlærer for utdanningen.
- Når det gjelder det øvrige undervisningspersonalet, kan kravet om formell pedagogisk kompetanse kompenseres med erfaring, interesse og anlegg for pedagogisk arbeid og engasjement for fagområdet observasjon- og vurderingskompetanse.
- Annet undervisningspersonale kan være personer med spesialkompetanse innen aktuelle tema innen observasjon- og vurderingskompetanse.
- Grunnleggende digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever.

I kravspesifikasjonen skriver dere også at det er en fordel om undervisningspersonalet har:

Praktisk pedagogisk utdanning

- Erfaring fra veiledning og undervisning

De som dere har tiltenkt stillingene, har følgende kvalifikasjoner

- Sykepleier med master i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren, startet PPU-utdanning og nettpedagogikk-utdanning, undervisningserfaring fagskole, arbeid som sykepleier ulike avdelinger, undervise i emnene 2-5
- Sykepleier med master i psykisk helsearbeid, startet PPU, undervisningserfaring fagskole, undervise i emne 4 og 5, oppgis å ha teoretisk og yrkesrelevant praksis til tema innen somatikk og psykiatri
- Sykepleier med master i helsefremmende arbeid, PPU, undervisningserfaring fagskole, arbeidserfaring fra sykehjem og bedriftshelsetjeneste, emne 1

- I tillegg har dere to personer under tilsettelse som veileder/timelærer.

Vurdering

Fagmiljøets kompetanse

Vår vurdering er at kravene dere stiller, oppfyller kravet om at det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Dere stiller krav om formell utdanning på bachelornivå innen helse- og sosialfag som vernepleier, sosionom, sykepleier eller annen relevant utdanning innen fagområdet. I tabellen for fagmiljøet kommer det fram at de som dere har tiltenkt å undervise i fagene, har solid akademisk utdanning og arbeidserfaring innen helsevesenet. I tabellen for fagmiljøet er det angitt undervisning i emne 4 og 5. Utdanningen dere søker akkreditert, inneholder 3 emner, vi antar at emne 4 og 5 må være en «skrivefeil» i tabellen for fagmiljøet.

Vi vurderer at kravet i kravspesifikasjonen til grunnleggende digital kompetanse ikke dekker at det skal finnes nettpedagogisk kompetanse i fagmiljøet eller bred erfaring med organisering av nettbasert utdanning. Dette er nødvendig å ha med i kravspesifikasjonen til en nettbasert utdanning. Vi ser imidlertid at faglig ansvarlig ifølge søknaden har startet utdanning i nettpedagogikk ved NTNU, og at dere sannsynligvis vil ha slik kompetanse i fagmiljøet før utdanningen starter. Dere må også synliggjøre krav til slik kompetanse i kravspesifikasjonen.

Dere stiller ikke krav til kompetanse for rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig i kravspesifikasjonen. Dere har ikke angitt beskrivelse av oppgavene som følger rollene hverken i søknaden eller kravspesifikasjonen.

Dere skriver at «en person knyttet til utdanningen skal ha formell pedagogisk utdanning, erfaring fra undervisning og et særskilt ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg. Dette vil i de fleste tilfeller være fagskoleansvarlig kompetanserådgiver og den læreren som blir hovedlærer for utdanningen». Det er usikkert om dere her beskriver krav til utdanningsfaglig ansvarlig eller krav til fagmiljøet generelt. Dere må sikre at kravspesifikasjonen inneholder tydelige krav til kompetanse og rollebeskrivelser for faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

Fagmiljøets størrelse

Dere har angitt at det skal være ett årsverk knyttet til utdanningen når den er i full drift og 40 heltidsekvivalenter av studenter som vil være i utdanning samtidig. Vi vurderer at dere har satt av for lite ressurser for å sikre god oppfølging av studentene. For tilsvarende helseutdanninger ligger forholdstall ofte på 20-25 studenter per årsverk.

De som dere oppgir som tiltenkt stillinger i fagmiljøet, har kompetanse som står i forhold til utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Dere må fastsette egne krav til nettkompetanse i fagmiljøet, fastsette

egne krav til faglig og utdanningsfaglig ansvarlig og øke stillingsressursen som inngår i utdanningen eller redusere studentantallet.

Samlet viser dette at kravet er ikke er oppfylt.

2.10.2 Den utdanningsfaglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha en utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Det stilles krav om at utdanningen må ha en utdanningsfaglig ansvarlig som har utdanningsfaglig utdanning og som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Kravet må ses i sammenheng med kravet i bestemmelsens første avsnitt om at noen i fagmiljøet skal ha «utdanningsfaglig kompetanse».

Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en utdanningsfaglig ansvarlig med relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere følgende

- Minst en person knyttet til utdanningen skal ha formell pedagogisk utdanning på minst nivå 6 i NKR, erfaring fra undervisning og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg. Dette vil i de fleste tilfeller være fagskoleansvarlig kompetanserådgiver og den læreren som blir hovedlærer for utdanningen.

I oversikten over fagmiljøet oppgir dere en som er tiltenkt rollen som pedagogisk ansvarlig for utdanningen. Hun er nå pedagogisk ansvarlig for helsefag kroniske sykdommer, rehabilitering og kreftomsorg. Vedkommende er utdannet sykepleier og har praktisk-pedagogisk utdanning og undervisningserfaring.

Vurdering

Vi viser til vurderingen under kravene til fagmiljøet i punkt 2.10.1 hvor vi peker på at dere i kravspesifikasjonen må spesifisere kravene til rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Vi vurderer imidlertid at personen som er tiltenkt rollen som utdanningsfaglig ansvarlig, har de nødvendige kvalifikasjonene.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.3 Den faglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte

utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som faglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen, at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og at vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at faglig ansvarlig ved skolen er ansatt i 100 % stilling. Vedkommende har følgende faglig kompetanse:

- Sykepleier med master i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren
- Høgskolelektor på sykepleierutdanningen
- Faglærer fagskolene
- Startet utdanningen PPU ved Høgskolen i Østfold høsten 2021
- Startet utdanning i Nettpedagogikk ved NTNU vår 2021

Vurdering

Vi viser til vurderingen under kravene til fagmiljøet i punkt 2.10.1 hvor vi peker på at dere i kravspesifikasjonen må spesifisere kravene til rollen som faglig ansvarlig.

Vi vurderer imidlertid at personen som er tiltenkt rollen som faglig ansvarlig, har de nødvendige kvalifikasjonene i henhold til fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Faglig ansvarlig skal bidra inn i utdanningen med 0,2 årsverk.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltfag eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensuoppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-5.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden en sensor knyttet til utdanningen. I kravspesifikasjonen skriver dere at sensorene må ha følgende kompetanse:

- Relevant utdanning, minimum bachelorgrad, innen helse- og sosialfag som vernepleier, sosionom eller sykepleier
- Yrkeserfaring innen fagfeltet klinisk observasjon- og vurderingskompetanse i primær- og spesialisthelsetjenesten
- Oppdatert kunnskap og kompetanse fra fagområdet anatomi og sykdomslære

Dere oppgir at det er en fordel at sensor har:

- Pedagogisk kompetanse
- Erfaring fra oppgavevurdering og karakterfastsetting.

Dere oppgir at sensor har følgende kompetanse:

- Sykepleier med mastergrad innen klinisk-psykisk helsevern
- PPU
- Lektorkompetanse

Vurdering

Vår vurdering er at kravet dere stiller til utdanning og arbeidserfaring, er relevant for rollen som sensor for denne utdanningen. Av tabell for fagmiljøet ser det ut til at dere planlegger å benytte ekstern sensor, noe vi ser på som positivt.

Anbefaling

Vi anbefaler at dere i kravspesifikasjonen tydeliggjør at sensorer uten vurderingskompetanse får sensorveiledning og/eller kursing i vurdering.

2.10.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

AOF Østfold oppgir at det ikke er praksis i utdanningen. Kravet er derfor ikke aktuelt å vurdere for denne søknaden. Vi viser imidlertid til vurderingen av utdanningens faginnhold og struktur i punkt 2.2 hvor vi har vurdert at utdanningen må inneholde praksis.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid hos voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom, skader og står i fare for funksjonsnedsettelse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og i spesialisthelsetjenesten
- har kunnskap om vanlige somatiske sykdommer og skader, symptomer, behandling og sykepleie for å kunne observere, kartlegge og vurdere funksjonssvikt hos voksne og eldre pasienter
- har kunnskap om faglige verktøy i arbeidet med å kartlegge og dokumentere helsetilstand, ressurser, behov og funksjonsnivå hos voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade
- har innsikt i lovverk for helse- og omsorgssektoren, samt i nasjonale anbefalinger og retningslinjer for arbeid med, og kvalitet på, helsetjenester til pasienter med somatisk sykdom og/eller skade
- har kunnskap om organisering av den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten og kjennskap til ansvar og oppgaver for aktører og samarbeidsparter i ulike pasientforløp
- kan oppdatere sin kunnskap om somatiske sykdommer og skader: observasjon, kartlegging, vurdering og handling innen eget kompetanse- og ansvarsområde
- forstår hva det betyr for samfunnet å ha en helhetlig og koordinert helsetjeneste som ivaretar befolkningens behov, og hvordan det bidrar til verdiskapning i samfunnet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om somatiske sykdommer og skader, symptomer og behandling til å kunne observere, kartlegge, vurdere og handle ved funksjonssvikt hos voksne og eldre pasienter
- kan anvende kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid/behandling til å veilede voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade om brukermedvirkning og egenomsorg
- kan anvende kunnskap om sykepleie ved somatiske sykdommer og skader til å identifisere ressurser og behov, sette mål, iverksette og evaluere tiltak innenfor eget kompetanse- og ansvarsområde og/eller i samarbeid med andre
- kan anvende elektroniske dokumentasjonssystemer, kommunikasjonsformer og teknikker profesjonelt i samarbeidet med pasienter, pårørende, frivillige, kollegaer og andre yrkesgrupper

- kan anvende standardiserte observasjonsskjemaer og kartleggingsverktøy til å kartlegge tilstand, ressurser og behov for tiltak hos voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger knyttet til arbeid med voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade
- kan kartlegge situasjoner i møte med voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade og identifisere faglige, juridiske problemstillinger og behov for å iverksette tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten

- har forståelse for yrkesetiske retningslinjer som regulerer yrkesutøvelsen innen helsetjenesten
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at han/hun ivaretar brukermedvirkning, pasientens integritet, og faglig forsvarlighet
- kan innenfor eget kompetanse- og ansvarsområde utføre helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og lindrende tiltak etter individuelle behov hos voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade
- kan bygge relasjoner med kollegaer, og på tvers av avdelinger og etater i samarbeidet om tjenestetilbudet til voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade
- kan bidra til å utvikle arbeidsmetoder og tjenester til voksne og eldre pasienter med somatisk sykdom og/eller skade, gjennom kunnskapsdeling, veiledning og etisk refleksjon på arbeidsplassen

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal avgi rapport med anbefalinger om vedtak til NOKUT, jf. fagskoleforskriften § 46. NOKUT har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Forlagsredaktør, Ingvild Skjetne, Fagbokforlaget, V&B AS (panelleder)**
Skjetne er utdannet sykepleier. I tillegg har hun pedagogisk og samfunnsfagligutdanning og har en mastergrad i yrkespedagogikk. Hun har variert undervisningspraksis innenfor helsefagene på ulike nivåer, både høyskole, videregående og fagskole. I de senere årene har hun hatt ansvar for opplæring av veiledere for «Menn i helse». Skjetne har sittet i en rekke utvalg, arbeidsgrupper og fagnemnder for helsefag på aktuelt nivå. Hun var Helsedirektoratets sekretær for NUFHO (Nasjonalt utvalg for fagskole – helse og oppvekstfag) 2016–2018. Skjetne har skrevet lærebøker for opplæringen i helsearbeiderfaget, portørfaget og helsesekretær hvor blant annet service, hygiene og HMS er temaer. Nylig har hun i forbindelse med Fagfornyelsen deltatt i utvikling av læreplaner for Vg1 helse og oppvekstfag og Vg2 & Vg3 helsearbeiderfag. Skjetne har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.
- **Ph.d., Signe Tretteteig, Aldring og Helse**
Signe Tretteteig er sykepleier med videreutdanning i geriatri. Hun har en master i klinisk helsearbeid fra 2009 og en ph.d fra 2017 ved Universitetet i Oslo, medisinsk fakultet. Sin praktiske erfaring har hun som sykepleier og faglig leder på ulike sykehjemsavdelinger i kommunehelsetjenesten, og ved utredningsavdeling for hukommelsessvikt i spesialisthelsetjenesten. Fra 2008 til 2013 jobbet hun som studieleder i Aldring og helses nyetablerte nasjonale fagskole ved studieretningen demens og alderspsykiatri. I tillegg til rollen som studieleder bestod dette arbeidet i å utvikle skolens form og innhold. Tretteteig har vært redaktør for læreboka «Demensboka. Lærebok for helse og omsorgspersonell» utgitt på Forlaget Aldring og helse i 2016. Boka er skrevet for fagskolestudenter. Hun har også vært redaktør for en ny lærebok «Psykiske sykdommer hos eldre. Lærebok for helse og omsorgspersonell», som ble utgitt i 2020. De siste årene har hun jobbet som redaktør og faglig ansvarlig for e-læringskurs for helse og omsorgsarbeidere. Tretteteig har vært sakkyndig for NOKUT tidligere.

- **Dosent, Kirsten Flaten, Høgskulen på Vestlandet**

Kirsten Flaten er dosent i spesialpedagogikk ved Høgskulen på Vestlandet (HVL). Hun har lærerutdanning, samt hovedfag i psykologi (NTNU) og master i spesialpedagogikk (USA), og lang yrkeserfaring fra bl.a. PPT og BUP. Flaten underviser i pedagogikk, spesialpedagogikk, psykisk helse og psykologi på HVL. Hun har publisert en rekke artikler og bøker, blant annet boken «Et helt vanlig barn» utgitt av Cappelen Damm i 2018.

- **Studentrepresentant, Tommy Raaen, ONF Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen**

Tommy Raaen er landsstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF). Han er student ved Trøndelag Høyere Yrkesfagskole på Skipsoffiserutdanningen, Dekksoffiser på Ledelsesnivå, og har i tillegg fagbrev som Kokk og Servitør. Han har lang erfaring som tillitsvalgt og studentrådsleder. Han har også representert barn og ungdom i diverse råd og utvalg i Trøndelag, i ulike styreverv på fylkeskommunalt nivå der han blant annet har vurdert søknader om økonomisk støtte for blant annet unge gründere.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforordningen § 5-3 fjerde avsnitt.

